

Cumhuriyet Halk Partisi
Gençlik Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı

HUKUK FAKÜLTELERİ ÇALIŞTAYI

04.04.2021

Hukuk Fakülteleri alıştayı

04.04.2021

Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Politikaları Genel Başkan Yardımcılığı
Genel Başkan Yardımcısı
Gökçe Gökçen

Gençlik Politikaları Platformu Hukuk ve Anayasa alışma Grubu

Hazırlayanlar: Bengisu Kadı, Ceren Ceyhan, Ekin Akmanoęlu, Hacer Gizem Karatař, Hazal Ocaklı, Mustafa Ata Eslen, Ozan Can Karahan, Talha şen, Yięit Karan, Yięithan Erim.

Çalıştaya Doğrudan Katılan Öğrencilerin Üniversiteleri: Akdeniz Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Erzincan Üniversitesi, Erzurum Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Kültür Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, MEF Üniversitesi, şehir Üniversitesi, Uludaę Üniversitesi, Yakın Doęu Üniversitesi.

I. Sorunlar

A. Kontenjan Fazlalığı

Hukuk fakültesi öğrencilerinin en çok şikayetçi oldukları konulardan birinin kontenjan fazlalığı olduğu görülüyor. Özellikle devlet üniversitelerinde 1.000 kişiye kadar ulaşan kontenjan sayıları amfi ve sınıfların fiziki olarak yetersiz kalmasına veya derslerin niteliğinin düşmesine sebep oluyor. Öğrenciler bu kalabalık ortamda derse girmek istemediklerinden devamsızlık yapıyor, bu sebeple hukuk eğitimlerinde süreklilik sağlayamıyor ve nitelikli bir eğitim alamıyorlar. Derse katılım göstermeye devam eden öğrenciler ise çoğu zaman soru dahi soramıyor, fikir belirterek bir tartışma ortamının yaratılmasını sağlayamadıkları gibi farklı fikirleri de irdeleyemiyorlar. Kontenjan fazlalığı ve fazla sayıda öğrencinin derse girmesi sebebi ile derse etkin katılımın sağlanamıyor olması çoğu öğrenci tarafından dile getirilen bir sorun.

“Üniversitenin kontenjanı zaten çok fazla iken, vakıf üniversitelerinden tabiri caizse rüşvet vererek üniversitemize geçen bazı öğrenciler olduğunu öğreniyoruz. Kontenjan fazlalığı bu sebeple daha da büyük bir sorun haline geliyor, öğrenci sayısı devamlı artıyor. Fiziksel yeterlilik de üniversitemizde Haydarpaşa kampüsümüz elimizden alındığı için daha da sıkıntılı bir hale geldi. Sayımıza göre çok kısıtlı bir alana sığmaya çalışıyor, derslere girmek için resmen sandalye kapmaca oynuyoruz. Böyle bir durumda da görülen dersler de, öğrenciler de niteliksizleşiyor.” – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Öğrenciler, öğretim üyeleri tarafından da bu durumun kanıksanmış olmasından rahatsızlıklarını dile getiriyorlar.

“Yer olmadığı için derslere ayakta katıldığımız oluyor. Amfilerdeki kalabalık ve derslerde yer bulamamamız sebebi ile derslere katılmadığımızı söylediğimiz bazı hocalarımız, bize açıkça önümüzdeki haftalarda sınıfa zaten az kişinin geleceğini; devam eden öğrenci sayısının azalacak olmasından dolayı sınıftaki kalabalığın artık sorun olmayacağını söyleyebiliyorlar. Hocalar bile fakülteadaki kalabalığı ve derslere devam eksikliğini kanıksanmış durumda.” – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Öğrenciler genel olarak nitelikli bir eğitimin verilmediğinin ve kendilerini geliştirmeye çalışsalar dahi diğer hukuk öğrencilerinin niteliksiz bir eğitim almış olarak mezun olduklarında bu durumun onların da geleceğini olumsuz etkileyeceğinin farkındalar.

Hukuk fakültelerine giriş puanlarının hızla artan üniversiteler ve kontenjanlar sebebi ile devamlı olarak daha fazla düşmesini de alandaki niteliksizliği arttırması sebebi ile bir sorun olarak görüyorlar.

Hukuk ile ilgili mesleklerde eleştirel düşünce, tartışma ve iletişim becerileri gibi özelliklerin önemi göz önüne alındığında; bu özelliklerin fakültelerde öğrencilere kazandırılmasının geleceğin yargı mensuplarının niteliğinin arttırılması açısından hayati bir öneme sahip olduğu söylenebilir. Ancak kontenjan fazlalığının bu becerilerin kazanılması adına nitelikli bir eğitim almanın önünde önemli bir engel olduğu görülüyor.

B. Eğitimde Güncel Konulara ve Yeni Gelişen Hukuk Alanlarına Yer Verilmemesi

Hukuk öğrencileri, hukuk eğitiminin günümüzde branşlaştığının ve yeni birçok alanın ortaya çıktığının farkında olsalar da bu durumun eğitimlerine yansımıyor olmasından memnun değiller. Öğrencilerin çoğu güncel sorunlardan uzak, yeni tartışmalara kapalı, ezberci ve basmakalıp bir eğitim aldıklarını düşünüyorlar. Çağın gerisinde, uluslararası hukukun geldiği noktadan uzakta ezberci bir eğitim görerek, kendi ilgi alanlarında uzmanlaşmalarına hiçbir fırsat verilmeden mezun olduklarını düşünüyorlar.

“Niteliksiz eğitim çoğu zaman kontenjan sayısı ile ilişkili görülse de benim fakültemde 50 kişi olmasına karşılık aynı niteliksizlik ve ezberci-teorik eğitim kendini burada da gösteriyor. Hocalar kitaptan okuyarak dersi ilerletiyor, interaktif bir eğitim yok. Gördüğümüz müfredat çağın çok gerisinde.” – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

“Eğitimler ezbere yönelik teorik ve pratikten yoksunuz. Bazen hocalarımız okulda aldığın eğitimi kullanmayacaksın bile diyorlar.” – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Öğrenciler branşlar özelinde eğitim alabilmek veya güncel konularda kendilerini geliştirebilmek için kendi çabalarıyla bu yöndeki eğitimlere fazladan zaman ve maddiyat ayırmak durumunda kaldıklarını, çoğu zaman bunu gerçekleştiremediklerini veya yeterli zaman ayıramadıkları için istedikleri nitelikte bir eğitimi alamadıklarını ifade ediyorlar.

Seçmeli ders adı altında kontenjan fazlalığı sorununun da bir sonucu olarak alabildikleri dersleri sırf kredi tamamlamak için seçtiklerini belirtiyorlar. Kendilerini bu alanlarda geliştirmek isteyen öğrenciler, okul derslerinden dolayı buna vakit ayıramadıklarını dolayısıyla okulda başarılı olmak veya kendilerine yeni perspektifler katmak arasında seçim yapmak durumunda kaldıklarını söylüyorlar.

C. 4 Yıllık Hukuk Lisans Eğitim Süresinin Hukuk Alanı İçin Yeterli Olmaması ve Pratik Eğitimin Verilmemesi

Çalışmaya katılan çoğu öğrenci 4 yılın hukuk lisans eğitimi için yeterli olmadığı konusunda hemfikir. Bu kadar kısa dönemde temel hukuk eğitiminin alınmasının, pratiklerle bu eğitimin oturmuş hale getirilemesinin mümkün olmadığını düşünüyorlar. Eğitimlerinin içeriklerinin ülke ihtiyaçlarını ve ülke gerçeklerini yansıtmadığını, sadece teorik derslerle yetinilmesi dolayısıyla günceli yorumlama becerilerini geliştiremediklerini söylüyorlar. Pratik eğitime yönelik hiç ders almadan mezun olduğunu belirten öğrenciler dahi var.

"Hocalarla interaktif bir şekilde karılıklı eğitim gerçekleşmiyor. Pratiğe uygun bir eğitim yok. Çok zorunlu ders var ve bunların dikte edilmesi sebebi ile farklı alanlarda uzmanlaşmaya yönelik eğitim gerçekleştirilemiyor. Her şey bir cümle halinde üstünden geçiliyor ve gidiliyor. Kanunla sınava giremiyoruz ve bu sebeple konular hiçbir şekilde pekişmiyor." – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

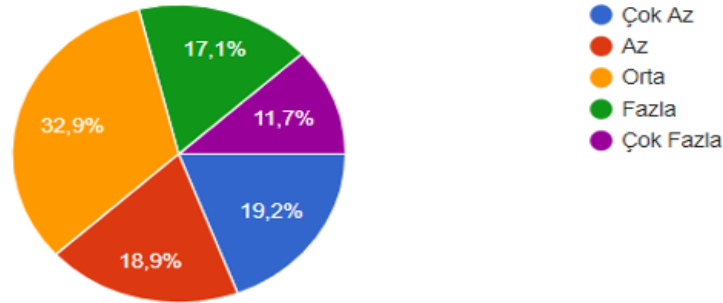
"Pratik noktasında eksik var. Mevzuat teknik hukuka odaklı bir müfredat var. Bilgiyi ne kadar ezberleyip ezberleyemediğini ölçüyor sadece" - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Ders kredilerini tamamlamak amacıyla ezbere dayalı bir eğitimle sınavlara girip mezun olan öğrencilerin ileride hukuk alanında çalışacak kişiler olması dolayısıyla endişe duyuyorlar. Pratik eğitimin yetersiz olması veya pratiğe yönelik hiçbir dersin yapılmaması sebebi ile derslerin kendi fikir ve görüşlerini belirtmekten uzak bir şekilde, öğretim üyelerinin kendilerine dikte ettikleri fikir ve görüşler ile sürdürüldüğünü, müfredatta pratik derslerine yeteri kadar yer verilmediğinden hukuki problemleri yeteri kadar tartışmadan hatta bazen ilgili konuda hiç eldan/pratik yapmadan konuları geçtiklerini söylüyorlar.

Çoğu öğrenci hiçbir araştırma yapmalarına dahi gerek kalmadan, projelerde yer almadan, ekip halinde çalışma tecrübesi edinmeden, kendilerini ifade etmeleri gereken ve bu yöndeki yeteneklerini geliştirmelerine olanak sağlayacak eğitimlerle karşılaşmadan mezun olmaktan rahatsız ve bu eksikliklerin hukukçuların niteliksiz yetişmesine sebep olduğunu düşünüyorlar.

Okulunuz sizleri pratik çalışmalara katılmanız konusunda ne kadar teşvik ediyor?

665 yanıt

Çalıştay kapsamında gerçekleştirilen anket araştırmasında pratik çalışmalara katılım konusunda çok fazla ve fazla teşvik edilenlerin oranı sadece %28,8 olup %71,2'lik kısmın pratik çalışmalara yeteri kadar yönlendirilmediği görülüyor.

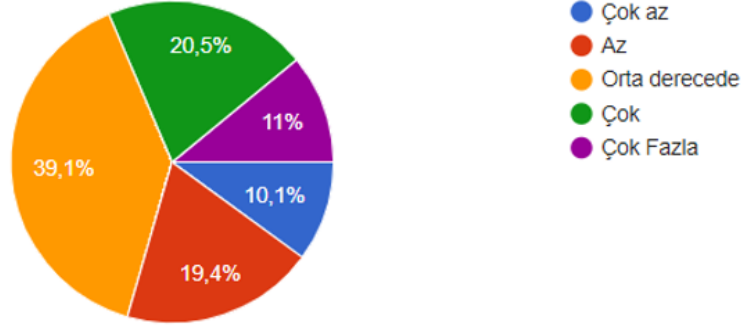
Öte yandan hukuk eğitiminin sadece avukatlık mesleğine yönelik olduğu, hakim, savcı veya hukuk fakültesi mezunlarının da görev alabileceği ulusal veya uluslararası alanlarda faaliyet gösterebilecek (bürokrat, diplomat, delegasyon vb.) yönelik olmadığına, hukuk eğitiminin sadece avukatlıkla özdeşleştirilmeye çalışıldığından bahsediyorlar.

"Sadece avukatlık mesleğine dair öğrenim görüyoruz. Bunun dikte edilmemesi gerekiyor. Diplomat olmak isteyen veya hakim olmak isteyen kişiler için bu eğitim tarzı pek uygun değil » - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Çalıştay kapsamında gerçekleştirilen anket araştırmasında, üniversitelerin uzmanlık sağlayacak yeterli nitelikte seçmeli ders verilip verilmediği konusunda orta derecede olarak cevap verenlerin oranı %39,1

Mesleğe yönelik uzmanlık sağlayacak yeterli nitelikte seçmeli dersleriniz var mı?

665 yanıt

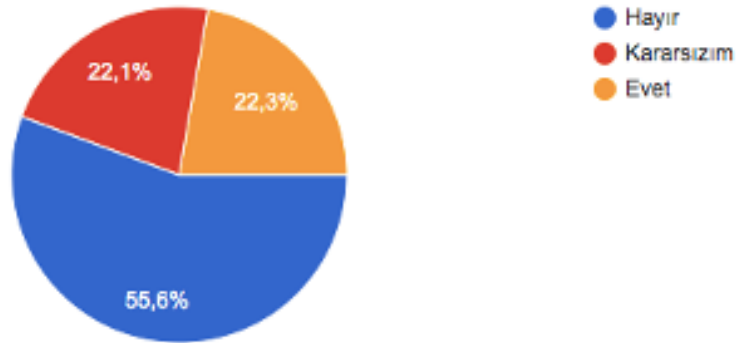

D. Yabancı Dil Eğitiminin Verilmemesi veya Niteliksiz Olması

Özellikle devlet üniversitelerindeki öğrenciler başta olmak üzere İngilizce eğitimin yetersizliği veya niteliksizliği öğrencilerin sorunları arasında başta geliyor. Çoğu öğrenci yoğun ve ezberci hukuk eğitimleri sırasında dört yıl boyunca İngilizceden uzak kaldıklarını, yabancı dil seviyelerini artırmak bir yana; pratik yapamadıklarından ve bildiklerini tekrar edemediklerinden dolayı lise seviyesindeki İngilizcilerinin dahi gerilediğini belirtiyorlar.

Okulunuz sizlere yabancı dilinizi geliştirebilmeniz için yeterli imkânı sağlıyor mu?

665 yanıt

Çalıştay kapsamında gerçekleştirilen anket araştırmasında, üniversitesinin kendisine yabancı dilini geliştirmek yönünde yeterli imkânı sağladığını düşünen hukuk fakültesi öğrencisi oranı yalnızca %22,3.

Öğrenciler akademik İngilizce ve hukuk İngilizcesi branşlarında eğitim görmek isterlerken, İngilizce dersi olarak gösterilen çoğu ders ise yalnızca genel İngilizce dersleri oluyor.

Seçmeli bir şekilde müfredata sözde bir biçimde eklenen bu İngilizce derslerini çoğu öğrencinin kontenjan fazlalığının da bir sonucu olarak seçemediklerini, fakültelerde verilen çoğu İngilizce dersinin ise çok düşük bir seviyede ve temel derecede, ezbere dayalı ve niteliksiz eğitimlerden ibaret olduğunu vurguluyorlar. Kendini yabancı dil konusunda geliştirmek isteyen öğrencilerin çoğu okuldan arta kalan vakitlerinde, maddi anlamda kendilerini zorlayarak satın aldıkları materyallere İngilizceyi öğrenmeye çalışıyor ancak çoğu bu konuda başarılı olamıyor. Maddi eşitsizliğin ve eğitimde fırsat eşitsizliğinin en çok kendini gösterdiği alanlardan biri de İngilizce eğitim ve akademik İngilizce bilgisi edinme yönünden kendini gösteriyor.

E. Öğretim Elemanlarıyla Yaşanan İletişimsizlik

Öğrenciler herhangi bir sorun yaşadıklarında öğretim elemanlarına ulaşamadıklarını söylüyorlar. Öğrencilerden bazıları danışman hocalarını dahi tanımadığını söylüyorlar. Özellikle sınav konusunda şeffaflığın sağlanmasında her zaman sorunlar olsa da pandemi döneminde bu sorunun da gözle görülür şekilde arttığından bahsediyorlar. Sınavlarda yaptıkları yanlışlardan dahi habersiz olduklarını, aldıkları puanların sebeplerinin ne olduğunu hiçbir zaman öğrenemediklerini ve öğretim üyelerine ulaşarak bunları sormaya çalıştıklarında da sonuç alamadıklarını belirtiyorlar. Devamlı olarak sorunlarının çözümü için üniversite veya fakülte yönetiminden, en azından öğretim üyelerinden birine ulaşmaya çalışan öğrenciler arasında; ulaştıkları ve sorunlarından bahsedebildikleri zamanda da dikkate alınmadıklarını ve sorunların çözümü için kimsenin harekete geçmediğini söyleyenlerin sayısı oldukça yüksek. Yine bazı vakıf üniversitesi öğrencileri, devlet üniversitelerinden “kadrolu olmayan” öğretim üyelerinin, birkaç saat ders vermek için fakültelerine gelip gittiğini, acele bir şekilde ders verdiklerini ancak kısıtlı zamanda, sıkıştırılmış bir metodla anlatılan derslerden beklenen verimin alınmadığı bunun yanı sıra hocaların çoğu zaman okulda bulunmama sebebi ile öğrenciler sorularını ilgili hocaya sormadıkları ve yeterli iletişim kuramadıklarını anlatıyorlar.

F. Siyasal Kaygılar Dolayısıyla Öğrencilere Hukuk Nosyonunun Kazandırılması Yerine Belli Bir İdeolojinin Dikte Edilmesi ve İfade Özgürlüğünün Kullanılmaması, Fakülte Yönetimlerinin Öğrenci Faaliyetleri Üzerinde Baskı ve Sınırlama Kurması

Özellikle devlet üniversitelerinde eğitime devam eden öğrenciler bir hukuk nosyonu kazanmaktan uzak bir şekilde, tekdüze bir ideolojinin diktası altında eğitim görüyor olmaktan kaygılı olduklarını ifade ediyorlar. Öğrenciler, hukuk eğitiminin bu kadar güncel ve hayati problemlerle bağlantılı olması sebebi ile derslerin objektiflikten uzak bir biçimde anlatılmasından ötürü rahatsız. Öğretim üyelerinin bu yöndeki tavırları dolayısıyla kendi fikirlerini de açıklamakta güçlük çekiyorlar, çoğu zaman baskı altında hissettikleri için düşüncelerini ifade edemiyorlar.

“Bir hocamız bazı söylediklerinin öğrenciler tarafından not edilmesine izin vermiyor. Belirttiği fikirleri dolayısıyla daha sonra başının derde gireceğinden korkuyor. Bu durum bir hukukçu için çok korkunç. Hukukçular cesur olmalı deniyor ancak mevcut durumda hocalar dahi böyle iken öğrenciler arasından cesur hukukçuların yetişmesi çok zor.” - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

“Ben okulumu hukuk felsefesi alanında uzman hocalara sahip olduğu için seçmişim. Ancak okula girdikten sonra bu hocaların sözleşmeleri ani ve temelsiz bir kararla feshedildi. Dekanlık Anayasa hukuku hocamızın da bu şekilde sebepsizce görevden alınmasından dolayı tepki gösterdiğimiz için öğrenciler hakkında soruşturma başlattı. Eylem yapmamamıza rağmen fakültemize polis girdi. Apolitikleştirme politikası sürdürülüyor, kendimizi ifade dahi edemiyoruz.” - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Öğrenciler üzerinde bu gibi durumlar öğretim üyelerinin dahi bu denli korku ve baskı altında olması sebebi ile daha da büyük bir korku mekanizması oluşturuyor. Bazı devlet okullarında öğrenciler, sınıflarında sivil polislerle birlikte derslere girdiklerini, fakültede sıradan bir gün yaşarlarken arkadaşlarının yanlarında gözaltına alındığını, bu durumun ise öğrencilerin ya apolitikleşmesine ya da koyu bir şekilde politikleşmelerine sebep olarak daha fazla kutuplaşmaya yol açıldığından bahsediyorlar.

18 yaşında fakülteye başlayan ve 23-24 yaşlarına geldiklerinde hakim - savcı olma ihtimaline sahip olan gençlerin 4 yıllık eğitim hayatlarını "özgür olmayan" , "baskıcı" bir ortamda geçirmelerinin gelecekteki meslek hayatlarında sahip olmak zorunda oldukları "tarafsız, bağımsız ve adil" karakterlerinin oluşumunda engel oluşturacağı düşünülüyor.

"Derste yanımızda sivil polis oturuyor. Siyasi hiçbir tartışma ortamına katılamıyoruz ve apolitiğiz. Gözümün önünde birçok arkadaşımın gözaltına alındığı oldu. Tomalar yüzünden derse giremediğim oluyor. Belli günlerde okula TOMA ve çevik kuvvet giriyor. Çözüm sürecinde kampüsümüzün içerisinde korkunç olaylar yaşandı, derse girdiğim amfilere ses bombası atıldı. Gençler doğru-yanlış, kimi yönlerde politikleşiyor. Amaç terse tepmiş oluyor. Aslında durum daha da kutuplaşmaya yol açıyor. Belli gruplar tekbir atarak gezerken, sol görüşlü olanların hiçbir şey yapmamış olmalarına rağmen gözaltına alındığını gördüm." – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

"Politik gruplar eğitim hayatımızı çok etkiliyor. Sağ görüşe sahip bir öğrenci kitlesi bizim okulumuzda daha hakim. Gruplarda aksi yönde bir düşünce beyan ettiğimizde hakaretlere uğradığımız oluyor, fikir belirtmekten çekiniyoruz. Hocaların dikte ettiği fikirler ve bu grupların düşünceleri etkisinde eğitim almaya çalışıyoruz." – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Öğrencilerin bu konudaki görüşü objektif, hukuk perspektifinde incelemelerin ve tartışmaların gerçekleşebileceği hukuk fakültesi imajının oluşturulması gerektiği yönünde ise de, öğretim üyelerinin dahi sindirildiklerinin farkında olduklarını ve hiçbir şekilde ifade özgürlüklerini kullanamadıklarından bahsediyorlar.

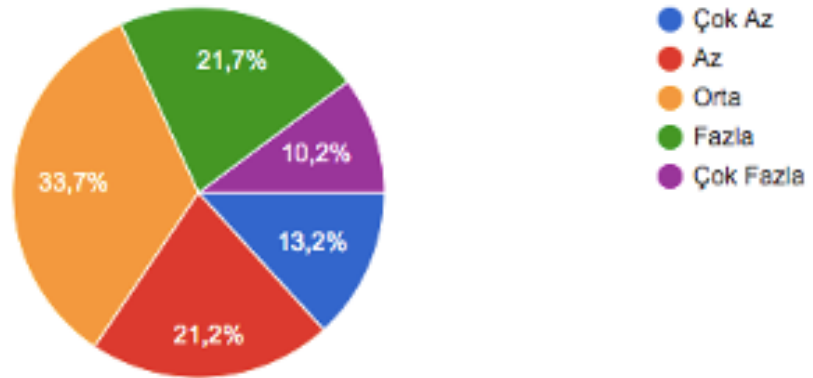
"Öğrenciler yurt dışına gitmek istiyor. Çok üzücü çünkü artık ülkemiz için bir şey yapmak istemiyoruz. Maruz kaldığımız ve gördüğümüz her şey bizi yurt dışına itiyor ancak zorla burada kalmak istemeye çalışıyoruz. Tüm arkadaşlarım burayı bir rampa olarak kullandığını, yurt dışında bir hukuk bürosunda çalışmak istediğini söylüyor. Sıkıntılı hukuki meseleleri artık görmeyeceğim, ilgilenmiyorum diyerek apolitik olmaya yöneliyoruz hepimiz. Bu durum duyarsızlık boyutuna ulaşıyor ve ileride Türkiye için endişe verici bir hal alıyor." - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Bazı öğrenciler ise üniversitelerin siyasetle olan bu bağlantıları ve bağımsızlıklarının olmaması sebebi ile, atanmış dekanlarının öğrenciler arasında ideoloji farklılığına göre ayrımcılık yapıldığını dile getiriyorlar.

"Okulda ciddi bir ayırım yapıyor dekanımız. Hukuk fakültesi önünde bir devir teslim yapıldı kuranlarla, güvenliğe söylediğimizde karışamayız dendi. Biz üniversite komisyonu olarak kampüste stand kurduk ve üniversite güvenliği hiçbir sebep olmaksızın standımızı kaldırdı. Hocalarımızı İstanbul Sözleşmesi'nin iptali, Anayasa değişikliği gibi toplumsal konular ile ilgili olarak tartışma ortamı yaratmak ve bu konuları hukuki perspektiften değerlendirmek için çağırdığımızda gelmiyorlar, konuşmaktan çekiniyorlar, kayıt altına alındıklarını söylüyorlar." – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Derslerinizde tartışmaya yönlendiren eğitim ortamı ne sıklıkla sağlanıyor?

665 yanıt

Anket sonuçlarına göre, hukuk öğrencileri arasında derslerde tartışmaya yönlendiren eğitim ortamının fazla veya çok fazla oranında sağlandığını düşünen öğrenci oranı yalnızca %31,9.

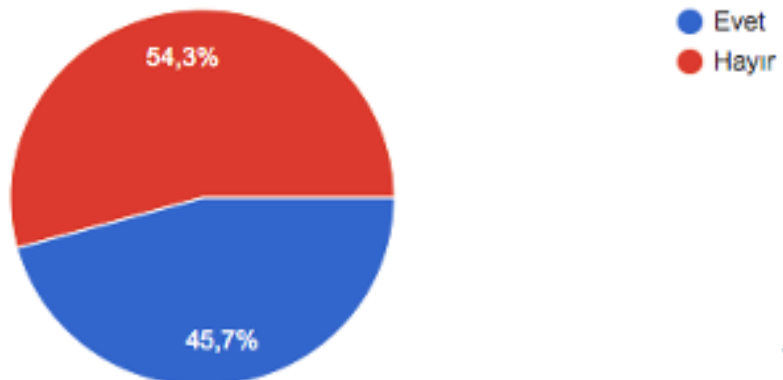
G. Pandemi Döneminde Sürecin İyi Yönetilememesi ve Online Sistemin Yarattığı Sorunlar/Eşitsizlikler

Öğrenciler örgün eğitim sürecinde dahi şeffaflık ve iletişimsizlik olduğuna dair vurgu yaparken, özellikle pandemi döneminde “online” sisteme geçilmesi ile bu durumun tamamen öğrenciler aleyhine gelişen ve gittikçe daha çok mağdur oldukları, eşitsizliklerin derinleştiği bir hale dönüştüğünü anlatıyorlar. Öğrencilerin neredeyse hepsi eğitimin sürdürüldüğü online sistemin altyapısının yeterli olmadığından şikayetçi. Her derse katılım gösterilmesi gerektiği konusunda ısrarcı olan kürsülerde, altyapının yetersizliği sebebi ile çökmesi, online sistemde katılımcı sayısı dolduktan sonra derse giriş yapılamaması veya öğrencilerin internet bağlantılarının zayıf olması durumlarında ne kadar çaba gösterirlerse gösterebilirler derse katılım gösteremeyen öğrencilerin yoklama eksikliği sebebi ile bazı derslerden kaldıklarını anlatıyorlar. Yaşanan adaletsiz durumların üniversite yönetimlerine hatta öğretim üyelerine dahi iletilmediklerini, kendi hallerine bırakılmış hissettiklerini ve örgün eğitimde dahi kendini gösteren iletişimsizlik probleminin etkilerini daha da arttırdığını, e-posta adreslerine dahi erişemedikleri öğretim üyeleriyle hiçbir şekilde iletişim kuramadıklarını ifade ediyorlar.

“Online gerçekleştirilen sınavlarımıza itiraz ettiğimizde ya hiç cevap dahi alamıyor, ya da uzun zaman sonra “dersleri zaten geçmişsiniz cevap anahtarına gerek yok” gibi cevaplar alıyoruz. Girdiğimiz sınavların cevaplarını bile öğrenme hakkı bize tanınmıyor. Kopya çekmenin engelleneceği öne sürülerek mikrofonlarımız sınavlarda açık tutuluyor. Karışan sesler dolayısıyla hiçbir zaman gereken ortamda sınava giremiyoruz.” - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Online dönemde yeterli eğitim verildiğini düşünüyor musunuz?

665 yanıt

G. Pandemi Döneminde Sürecin İyi Yönetilememesi ve Online Sistemin Yarattığı Sorunlar/Eşitsizlikler

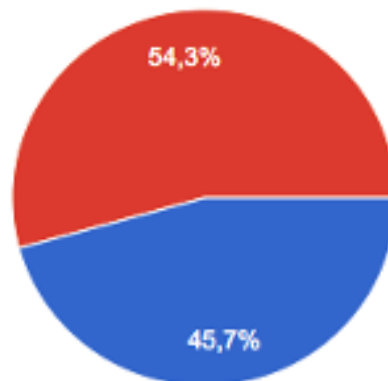
Öğrenciler örgün eğitim sürecinde dahi şeffaflık ve iletişimsizlik olduğuna dair vurgu yaparken, özellikle pandemi döneminde “online” sisteme geçilmesi ile bu durumun tamamen öğrenciler aleyhine gelişen ve gittikçe daha çok mağdur oldukları, eşitsizliklerin derinleştiği bir hale dönüştüğünü anlatıyorlar. Öğrencilerin neredeyse hepsi eğitimin sürdürüldüğü online sistemin altyapısının yeterli olmadığından şikayetçi. Her derse katılım gösterilmesi gerektiği konusunda ısrarcı olan kürsülerde, altyapının yetersizliği sebebi ile çökmesi, online sistemde katılımcı sayısı dolduktan sonra derse giriş yapılamaması veya öğrencilerin internet bağlantılarının zayıf olması durumlarında ne kadar çaba gösterirlerse gösterebilirler derse katılım gösteremeyen öğrencilerin yoklama eksikliği sebebi ile bazı derslerden kaldıklarını anlatıyorlar. Yaşanan adaletsiz durumların üniversite yönetimlerine hatta öğretim üyelerine dahi iletilmediklerini, kendi hallerine bırakılmış hissettiklerini ve örgün eğitimde dahi kendini gösteren iletişimsizlik probleminin etkilerini daha da arttırdığını, e-posta adreslerine dahi erişemedikleri öğretim üyeleriyle hiçbir şekilde iletişim kuramadıklarını ifade ediyorlar.

“Online gerçekleştirilen sınavlarımıza itiraz ettiğimizde ya hiç cevap dahi alamıyor, ya da uzun zaman sonra “dersleri zaten geçmişsiniz cevap anahtarına gerek yok” gibi cevaplar alıyoruz. Girdiğimiz sınavların cevaplarını bile öğrenme hakkı bize tanınmıyor. Kopya çekmenin engelleneceği öne sürülerek mikrofonlarımız sınavlarda açık tutuluyor. Karışan sesler dolayısıyla hiçbir zaman gereken ortamda sınava giremiyoruz.” - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Online dönemde yeterli eğitim verildiğini düşünüyor musunuz?

665 yanıt

Anket çalışmasına katılan öğrencilerin yarısından çoğu, online eğitimde yeterli eğitim alamadıklarını düşünüyor.

● Evet
● Hayır

Vakıf üniversiteleri öğrencileri altyapı yetersizliği sebebi ile derslere katılım gösteremediklerini, bu durumun ya derslerden geçememelerine, katılabilseler dahi öğretim üyelerine hiçbir soru soramamalarına, sınavlarda ise yaşanan aksaklıklar dolayısıyla hiçbir zaman adil bir değerlendirme gerçekleştirilemediğine sebep olduğunu söylerlerken; devlet üniversitelerindeki öğrenciler ise çevrelerinde internete ve gerekli materyallere ulaşamayan öğrenciler de olması sebebi ile eğitimde eşitsizliğin daha da ileri seviyelere taşındığını ifade ediyorlar.

“Ancak pandemi döneminde yeterli eğitimi de alamadık. Dersleri bitiremedik çünkü altyapı sıkıntısı var ve biz devamlı derslerden düştük, hocalar düştü. Olgunlaşmamış bir sistem bizim üzerimizden değerlendirilmiş oldu. » - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Öğrenciler; fakültelerin kontenjan sayısını kaldıramayan altyapı sistemlerinin yetersizliği dolayısıyla çoğu sınavlara geç başlayıp, normal şartlar altında süreceğinin yarısı zamanında sınavlarını bitirmek durumunda bırakıldıklarını söylüyorlar. Öğretim üyelerinin teknoloji bilgilerinin yetersiz olduğunu, bu sebeplerle de derslerin ve sınavların geç başladığını, zaten yoğun olan hukuk eğitiminde zaman planlaması ve verimliliğin bu sebeple kendileri için daha da güçleştiğini ifade ediyorlar. Akşam saatlerinde yapılan sınavlar, uzun süre sistemin düzelmesinin beklenmesi gibi sorunlar öğrenciler tarafından en fazla dile getirilen problemlerin başında geliyor. Bunun yanında derslerde veya sınavlarda kamera açma gibi zorunlulukların getirilmesinden oldukça rahatsız olduklarını ve bu sistemin her hukuk fakültesinde farklı bir şekilde işletildiğini, online sistemde eğitimin kriterleri ve uygulama metodları konusunda tüm fakültelerin uyması gereken ortak bir karar alınmadığından öğrencilerin fakülte yönetimlerini belirli bir kurala/yönteme uyma konusunda baskı kuramadıklarını belirtiyorlar.

Burslu olan öğrenciler ise, internet bağlantılarının zayıflığı gibi basit problemler dolayısıyla derslere katılım gösteremedikleri zaman devam zorunluluğu olan dersler dolayısıyla burslarının kesilmesi baskısıyla baş etmek durumunda kaldıklarını söyleyerek, adil bir sistemin online eğitim ile daha da sürdürülemez hale geldiğini belirtiyorlar.

H. Öğrencilerin Bilimsel Araştırmalara ve Ekip Çalışmasına Yönlendirilmemesi ve Müfredatın Bilime Yönelik Olmaması

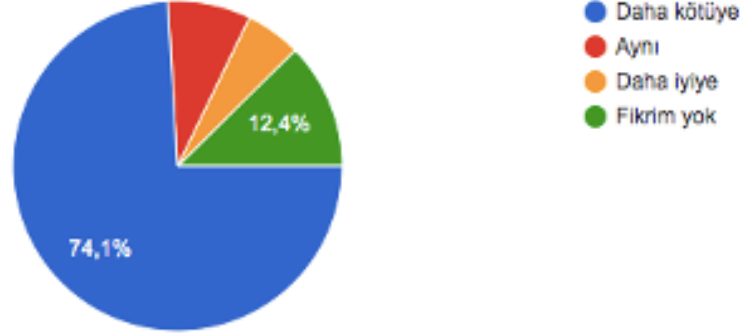
Öğrenciler üniversitelerin artık bilimsel araştırmalar gerçekleştirilen, bilime yönelik eğitimlerin alındığı bir “bilim yuvası” olarak değil, meslek edinmek için alınan derslerin geçilmesinin zorunlu olduğu bir yer olarak görülmesinden rahatsız. Öğrenciler henüz hukuk lisans eğitimi alırken aynı zamanda farklı bir hukuk disiplini üzerinde teorik ve pratik alanda yoğun dersler alarak uzmanlaşmaya başlamak isterken, bazı öğretim üyelerinin ders verdikleri branşta dahi uzmanlaşmamış olmalarından büyük rahatsızlık duyuyorlar. Bazı öğretim üyelerinin yalnızca kitaptan okuyarak eğitim verdiğini, interaktif bir tartışma ortamının sağlanmadığını, kiminin yazdığı kitabı satın almayı zorunlu tuttuğunu ve kitapların pahalı olması sebebiyle bu gibi durumlarla eğitimdeki fırsat eşitsizliğinin daha da arttığını belirtiyorlar. Öğretim üyelerinin dahi bilimsel araştırmalar gerçekleştirilmeyip, öğrencileri de bilimsel araştırmaya yönlendirmeyip yalnızca fakülteye gelip ezberden ve çoğu zaman kendi kitaplarını okuyarak ders anlatmalarından memnun değiller.

“Türkiye’deki akademik üretim çok az. Hukuk eğitiminde bu daha da az, kadrolaşan hocalar kendilerini yerini bulmuş olarak düşünüyor ve daha fazla akademiye katkı sağlamıyorlar. Hocaların konu yetiştirme çabaları ve zamanı iyi yönetememeleri çok büyük bir sıkıntı. Hocalarla interaktif bir şekilde karılıklı eğitim gerçekleşmiyor. Üniversiteler artık bilgi yuvası değil, yalnızca birer meslek kazanma yeri.” – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

“Hocaların global bir perspektifi yok, günceli dahi takip etmiyorlar. Hocalarımızda motivasyon eksikliği var. Derslerin hiçbiri dolu dolu geçmiyor. Sırf kitaplarını aldırarak isteyen ve başka hiçbir kaynak kullanmayan hocalar var. Sınavlarda kendi kitaplarından sorumlu tutuyorlar. Kitaptan okuyarak ders işlediklerinde öğrenciler derse gitmemeye başlıyor. Kitaplarında yazanları ezberleyip sınavlardan geçiyoruz. Hocalar bize fikirleri dikte ediyor, biz fikir belirtemiyoruz. Kişisel fikirlere sahip olmadan mezun oluyoruz.” - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Sizce Türkiye'de hukuk eğitimi geçmişe göre daha iyiye mi gidiyor, daha kötüye mi?

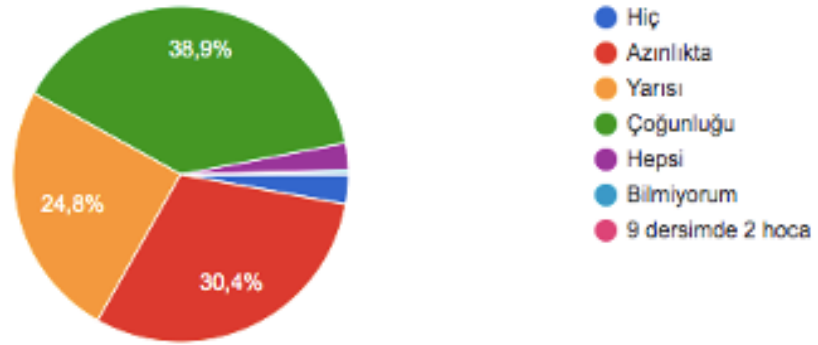
663 yanıt

Ankete katılan hukuk fakültesi öğrencilerinin %74,1'inin, Türkiye'de hukuk eğitiminin geçmişe göre daha kötüye gittiğini düşündüğü görülüyor

Derslerinize giren öğretim üyelerinin ne kadarı Profesör unvanına sahip?

665 yanıt

Anket çalışmasına göre, fakültelerinde profesör unvanına sahip öğretim üyelerinin çoğunlukta olduğunu söyleyen öğrenci sayısı ankete katılan öğrenci sayısının yarısından daha az.

Öğrenciler mevcut sistemde içi dolu bir eğitim alamadıklarını, hukuk nosyonu kazanamadıklarını düşünüyorlar. Yalnızca konuları yetiştirme çabası ile anlatılan derslerin kendilerine bir katkısı olmadıklarını ifade ediyorlar. Sadece avukatlık mesleğine yönelik dersler görüldüğünü, başkaca meslekler veya bilimsel kuramlar düşünülmeden eğitim verildiğini ve tüm derslerin bu perspektif ile anlatıldığını düşünen öğrenciler de mevcut.

I. Kütüphane, Farazi Mahkeme Salon Eksikliği, Yurt ve Güvenlik Sorunu

Hukuk fakültesi öğrencilerinin çoğunluğu, okullarında kütüphane sıkıntısı olduğundan bahsediyorlar. Bazı üniversitelerdeki öğrenciler kütüphanelerin olmadığını söylerken, bazıları ise öğrenci fazlalığı dolayısıyla kütüphanelerinin yetmediğini söylüyorlar. Sabah 6'da kütüphaneye gidip yer kapan veya yerini kaybetmemek için kütüphanede uyuyan öğrenciler olduğunu anlatıyorlar. 1.000 kişilik kontenjana sahip kimi üniversitelerin öğrencileri, 50-60 kişilik kapasiteyi geçemeyen kütüphanelerinin olduğunu ifade ediyor. Yine siyasi baskı bu alanlarda da kendini gösteriyor ve öğrenciler merkezi bütçenin kütüphane veya diğer çalışma alanları gibi ihtiyaçlara harcanmadığından bu konuda şeffaflık talep ediyorlar.

"Özel bir şirket okulumuza kütüphane yapılması için maddi destek sağlayacağını bildirmesine rağmen okulumuza kütüphane yapılmadı. İşin içinde siyasi kimi unsurların olduğuna dair duyular aldık. Okulumuz deniz kenarında, arazi bu yüzden çok değerli. Bu arazinin özelleştirilip satılacağı yönünde haberler yayıldı. Bu yüzden kütüphane yapmadıklarını düşünüyoruz." - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Okullardaki kütüphane ve çalışacak alan sıkıntısı, yurttan kalan öğrenciler için daha büyük bir sorun olarak görülmekte, çünkü öğrenciler okudukları üniversitede de kaldıkları yurtlarda da çalışacak alan bulamayarak evi olan arkadaşlarının yanına gitmek zorunda kalmaktalar. KYK yurtlarında kalan öğrenciler, çalışacak hiçbir alanları olmadığını ve dışarıda çalışmak zorunda kaldıklarını, ancak pandemi döneminde bu verimsiz çalışma ortamının dahi kendileri için mümkün olmaması dolayısıyla çok zorlandıklarını ifade ediyorlar.

Öte yandan öğrenciler, teorik bilgilerini pratikle birleştirecekleri en önemli faaliyetlerden biri olan farazi davaların yeteri kadar yapılmadığını, adliye süreçlerinde yürütülen avukatlık-hakim veya savcılık mesleklerine dair farazi de olsa pratik yapmanın öğrenmeye ve benimsemeye katkı sunacağı aşıkarken bu imkanın fakültelerde yeteri kadar sağlanmadığından mesleğe başladıklarına ne ile karşılaşacakları noktasında kaygılı olduklarını, farazi davalar için kimi okullara mahkeme salonu dahi olmadığını aktarıyorlar.

“Okulumuzda farazi davalar için mahkeme salonu yok, pratik eğitim yok bütün eğitimlerimiz teorik üzerine olması eksik kalmamıza neden oluyor.” – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Öğrenciler yurtlarda güvenliğin sağlanamaması, bazı okullarda kartlı giriş sisteminin dahi olmayıp kendilerini koruma amaçlı olduğu söylenerek fakültelerin polislerle doldurulmasından şikayetçi. Kadın öğrenciler yurda hava kararmadan dönmeye çalışıyor, çünkü yurtlar güvenli yerlerde değil veya güvenlik sağlanmıyor.

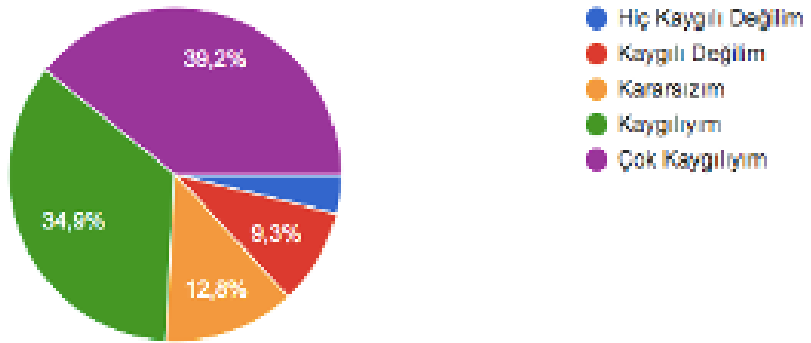
“Bir kere yurdumuzun yakınındaki cezaevinden bir mahkum firar etti. Yurdun kapılarını zorladı. Güvenlik ise bir kulübeye saklanmış ve bütün gece bizi orada tehlikeyle baş başa bırakmış. Cezaevi firarisi şahıs, bütün gece yurdun içinde, bize ders çalışalım diye bırakılan boş odada kalmış.” - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

J. Staj Sorunu

Öğrencilerin hiçbiri geleceklerine umutla bakamadıkları gibi, özellikle staj dönemi başta olmak üzere seçmek istedikleri mesleğe atılma noktasında da birçok çekince ve kaygı yaşıyorlar. Avukatlık stajlarının ücretsiz yaptırılması, sigorta zorunluluğu olmaması gibi hususlar büyük kaygılar yaşamalarına sebep oluyor. KYK bursu ile okuyan öğrenciler, bursu almadan ücret alamayacakları bu bir senelik staj dönemine giriyorlar. Okudukları şehirde çalışma imkanları daha fazla olabilecekken ve çevrelerini bu şehirde oluşturmuş iken, aileleri var ise ailelerinin yaşadığı şehre dönüp orada çalışmaya zorlanıyorlar.

Mesleki geleceğiniz ile ilgili ne kadar kaygılısınız?

665 yanıt

Anket sonuçlarına göre %74,1 oranındaki hukuk öğrencisinin, mesleki geleceği ile ilgili kaygılıym veya çok kaygılıym seçeneğini işaretlediği görülüyor.

Öğrenciler staj süresinin de hukuk eğitim süresine dahil edilmesi böylelikle pratik ve teorik sistemin birlikte görürlerse daha nitelikli bir hukuk eğitimi ortaya çıkacağını düşünüyor.

K. Hukuk Fakültelerinde Öğrencilerin Ders Dışında Dahil Olabilecekleri Sosyal Etkinlik ve Faaliyetlerin Yetersiz Olması

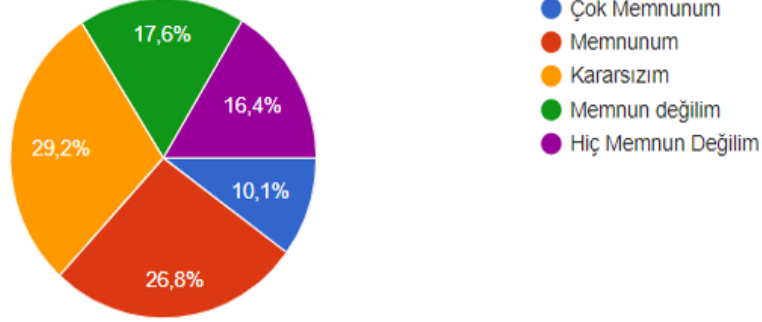
Öğrenciler zorunlu ve seçmeli hukuk dersleri yoğun olsa da ders dışında kendilerini sosyal anlamda geliştirebilecekleri, farklı uğraş ve nosyonlar edinebilecekleri sosyal etkinlik ve faaliyetlere katılmak istediklerini ancak fakültelerinde bu yönde yeterli girişim olmadığını, öğrencilerin kendilerini sosyo kültürel olarak geliştiremediklerini aktarıyorlar. Hukuk eğitiminin yalnızca ders dinlemekten ve sınav geçmekten ibaret olmadığı herkesin hem fikri. Ayrıca nitelikli bir eğitimin farklı alanlarda sosyal etkinliklere katılma, iletişim, konuşma ve tartışma becerilerini geliştirme, farklı fikirleri ve yöntemleri öğrenme, ekip halinde çalışma becerilerinin gelişmesi ile tamamlanacağını aktartıyorlar. Ancak hukuk fakültelerinde hukuk kulüpleri başta olmak üzere öğrencilerin farklı alanlarda sosyal etkinlik ve faaliyetlerini sergilemek istedikleri toplulukların fakülte yönetimince engellenmesi, sosyal etkinliklere yeteri kadar yer verilmemesi büyük bir sorun olarak ortaya çıkıyor.

“Fakültemizde sosyal etkinlikler yok. Hitabet dahi bilmeden sosyal anlamında kendini geliştirmeden hukuka atılıyor. Bu da özgüvensizliğe sebebiyet veriyor. » - Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

“Hazırlık sınıfının açılması gerektiğini ancak hazırlık eğitiminde de öğrencilere entelektüel bir bilinç oluşturulması gerektiğini düşünüyorum. Bizim okuldaki öğrencilerin sosyokültürel anlamda eğitilmesi gerekiyor” – Toplantı Katılımcısı Öğrencilerden

Okulunuzda düzenlenen sosyal etkinliklerin sıklığından ve niteliğinden memnun musunuz?

665 yanıt

Çalıştay kapsamında yapılan anket çalışmasında, fakültelerindeki sosyal etkinliklerden memnun olmayan öğrencilerin oranı %34 ve kararsız olanların oranı ise %29,2 olarak karşımıza çıkıyor.

II. Çözüm Önerileri

A. Kontenjanların Azaltılması, Giriş Puanının Yükseltilmesi ve Devam Zorunluluğu Getirilmesi

Öğrenciler, YÖK ve üniversite yönetimlerinin öğrencilerin sorunlarını ve üniversitelerin fiziki şartlarını da dikkate alarak kontenjanları düşürmeleri ve çözüm odaklı bir şekilde kontenjan sayısı belirlemeleri gerektiğini düşünüyorlar. Aynı zamanda avukatlık sınavının gelmesini ancak adil ve şeffaf bir şekilde sınavların gerçekleştirilmesini, şu anda avukat olan herkesin de kendileri gibi bu sınava girmeleri gerektiğini düşünüyorlar. Daha fazla hukuk fakültesi açılmamasını, faaliyete devam eden fakültelerin de kontenjan azaltımına gitmesi gerektiğini düşünüyorlar. Kontenjan azaltımına gidilmesi ile birlikte üniversitelerin de fiziki şartları öğrenci sayısına yeter duruma geleceğinden, derslere devam zorunluluğunun getirilmesi halinde nitelikli bir eğitim verilebileceğini ve nitelikli hukuk öğrencilerinin yetişebileceğini düşünüyorlar.

B. Öğrencilere Çalışma Alanlarının Sağlanması- Hukuk Kliniklerinin Kurulması ve Uluslararası Topluluk ve Fakülteleri ile Entegre Bir Hukuk Eğitimi Tesis Edilmesi

Öğrenciler merkezi bütçenin şeffaf bir şekilde yönetilmesini ve kendilerine yeterli kütüphane ile kütüphanelerin haricinde başkaca çalışma ortamlarının da sağlanmasını talep ediyorlar. Bu yolla sağlanan kütüphanelerde maddi durumlarını zorlayan ders kitapları ile başkaca materyallere ulaşabileceklerinden bu durumun fırsat eşitsizliği konusuna da çözüm olabileceğini düşünüyorlar. Öte yandan öğrenciler; aldıkları hukuk eğitimi uygulayabilecekleri, bilgilerini pekiştirebilecekleri hukuk kliniklerinin kurulmasını bu kliniklerde farklı alanlarda hukuk mesleğini icra eden kişilerle bir araya gelmelerinin sağlanmasını ve böylelikle mezun olduktan sonra çalışacakları sistem hakkında önceden bilgi ve tecrübe edinmek istiyorlar. Bunun yanı sıra Türkiye'deki hukuk fakültelerinin modern ve uluslararası eğitim sistemlerini yakalayabilmesi, öğrencilerine bu konuda farklı bir perspektif kazanma imkanı sağlayarak aldıkları eğitimin niteliğinin geliştirilmesi ve öğrenciler açısından faydalı bir rekabet ortamı yaratılması adına fakültelerin uluslararası hukuk toplulukları ile yabancı hukuk fakülteleri ile daha fazla işbirliği yapması gerekiyor.

C. Hukuk Eğitiminin 5 Yıla Çıkarılarak Seçmeli Dersler, Farazi Davalar, Bilimsel Araştırmalar ile Pratik Derslerinin Arttırılması

Öğrenciler, salt hukuk temelini oluşturması için alınan derslerin dahi özümsebilmesi için en az 5 yıllık bir sürenin gerektiğini düşünüyorlar. Zorunlu derslerin azaltılmasının, daha branşlaşma ve alan seçme yönünde bir eğitim sisteminin getirilmesinin artık günümüz hukuk mesleklerinde zorunlu olduğu görüşündeler. Hukuk eğitiminin ezberci bir yapıdan çıkartılması, teorik temel bilgilerin yanında pratik derslerine de vakit ayrılabilmesi, aynı zamanda uzmanlaşmanın gittikçe önem kazandığı hukuk eğitiminde öğrencilerin ilgilerini çeken branşlarda seçmeli dersleri alabilmesi, bu konuda bilimsel araştırmalara (öğrenciler tarafından en çok talep edilen derslerin başında İnternet hukuku ve yapay zeka hukuku geliyor.) yönlendirilmesi, ekipler halinde çalışmalarının teşvik edilmesi ve araştırma sonuçlarının topluluklar halinde tartışılmasına imkan tanıyan geniş bir pratik eğitim sisteminin oturtulması ve hukuk nosyonunun kazanılarak kendi perspektiflerinden özgün fikirlerini oluşturabilmeleri adına eğitimin yerleşebilmesi için sürenin 5 yıla çıkartılması gerektiğini düşünüyorlar.

Staj döneminin de zorunlu olarak artırılması gerektiği görüşünde olan ve bu beş yılın bir yılının staj ile harmanlanabileceği önerisinde bulunan öğrenciler mevcut.

D. Hukuk Fakültelerinde Ücretsiz Sertifika Programlarının Olması

Branşlaşmayı sağlayabilmek adına seçmeli derslerin artırılması yanında öğrenciler tarafından mevcut durumda henüz yalnızca birkaç vakıf üniversitesinde hayata geçtiği üzere sertifika eğitimlerinin çoğaltılması, bu eğitimlerin alanında uzman kişiler tarafından verilmesi, böylece seçmeli derslerdeki çeşitlilik ve uzman kadronun sağlanamaması kaygılarının önüne geçilmesi yönünde önerilerde bulunanların sayısı da hayli yüksek. Yine fırsat eşitliği konusuna vurgu yapan öğrenciler, bu sertifika programlarının da şeffaf bir maddi yönetim sayesinde öğrencilere ücretsiz sağlanabileceği görüşündeler.

E. Sosyal Etkinliklerin Gerçekleştirilmesi ve Sosyal Bilimler Altyapısının Oluşturulması

Öğrenciler hukuk eğitimleri sırasında daha çok sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesini, bu etkinliklerin sadece öğrencilerin kendi özverisi ve çabası ile gerçekleştirilememesinden dolayı üniversiteler tarafından organize edilmesini talep ediyorlar. Bunun yanında diksiyon ve hitabet eğitimlerinin, hukuki problemleri olan insanlarla nasıl iletişim kurmaları gerektiğini öğrenebilecekleri hukuk kliniklerinin, aynı şekilde insanlara hukuki konularda kendilerinin de tecrübe edinebileceği şekilde danışmanlık verebilecekleri probono çalışmaların organize edilmesi; münazara yarışmaları gibi kendilerini mesleklerine hazırlayacak eğitimlerin yanında ekip çalışması ve sunum becerilerini geliştirecek çalışmaların da artırılmasını ve üniversitenin bunları teşvik etmesini talep ediyorlar.

Aynı zamanda diğer sosyal bilimler ile sıkı bir şekilde bağı olan hukuk bölümünde tarih veya sosyoloji gibi bölümlere ilişkin derslerin müfredat zorunluluğu sebebi ile niteliksiz bir şekilde görülen dersler değil, alanın uzmanı öğretim üyelerinden iyi hazırlanmış bir program ve nitelikli materyaller ile dersler görerek bu bilim branşlarının temellerini öğrenmek istiyorlar. Bu uygulamanın mezun olduğunda artık özgün fikirlere sahip ve kendini ifade edebilen bireyler olarak hukuk öğrencilerine özgüven ve seçtikleri mesleklerde doğru bir yaklaşım sağlayacağını düşünüyorlar.

Bu tür etkinlikler ve pratik derslerin artırılarak sınıflarda tartışma ortamının oluşturulmasına fırsat tanınması ile öğrencilerin daha kişisel görüşlere sahip bireyler olacaklarını; edindikleri temel kültür altyapısı ile öğrendikleri hukuk bilgilerini güncel olaylara ve sorunlara uygulayarak ülkede hukuk adına yaşanan her olguyu daha iyi takip edebileceklerine ve daha faydalı olabileceklerine inanıyorlar.

F. Pandemi Döneminde Derslerin Kayıt Altına Alınması, Online Sistemdeki Eşitsizliklerin Giderilmesi ve Öğretim Üyelerinin Teknik Açidan Bilgilendirilmesi

Öğrenciler pandemi sürecinde gerçekleştirilen online eğitimlerde, derslere katılım zorunluluğunun eşitsizlik yaratması sebebi ile kaldırılması ve derslerin kayıt alınarak istedikleri zaman bu derslere ulaşabilmelerini sağlayan bir sistem geliştirilmesi gerektiği görüşünde. Aynı zamanda öğretim üyelerine sistemin nasıl kullanılacağı ve pratiğe yönelik teknik bazı becerilerin YÖK veya okul yönetimi tarafından edindirilerek, sistem konusunda sıkıntı yaşandığı zamanlarda ise öğrencilere veya öğretim üyelerine yardım sağlanarak pandemi döneminde yaşanan bu eşitsizlik ve adil olmayan durumların daha önüne geçilebileceğini öngörüyorlar.

G. Öğrenci Temsilciliklerinin Oluşturulması, Güçlendirilmesi ve Yönetim Süreçlerine Katılımlarının Sağlanması

Öğrenciler yine özellikle pandemi döneminde yönetim ile kendi aralarında artan iletişimsizlik ve yaşanan adaletsizliklerden bihaber olunması durumu ile ilgili olarak öğrenci temsilciliklerinin oluşturulması, bu temsilciliklerin güçlendirilmesi ve öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilmek adına kararlar alınırken bu temsilciliklerin fikirlerinin mutlaka alınması önerisinde bulunuyorlar. Bu temsilciliklerin merkezi bir şekilde her görüş ve kulüpten öğrencilerden adil bir şekilde oluşturulması gerektiğini, nitekim kimi fakültelerde kulüpler arasındaki rekabetin öğrencilere zarar verdiğini söyleyenler de var. En azından temsilcilikler vasıtasıyla yönetim ve diğer öğretim üyeleri ile aralarında bir köprü oluşturarak, özellikle yüksek kontenjanlı üniversitelerde bir nebze de olsa şeffaflığın sağlanabileceği ve daha adil bir sistemin yürütülerek ihtiyaçlara cevap verilebileceğini düşünüyorlar.

Ayrıca belirtmek gerekir ki birçok üniversitede öğrenci topluluklarının herhangi bir etkinlik düzenlemek için dekanlık veya rektörlük makamlarından izin almak zorunda olması ve bu onay makamlarında hiçbir şekilde öğrencilerin temsil edilmiyor olması, fakültelerdeki ifade özgürlüğünün önünde ciddi bir engel olarak karşımıza çıkıyor. Öğrenciler, fakültelerinde özgürce biraraya gelebilecekleri eşit ve adil bir ortamın sağlanmasını talep ediyorlar.

H. Mesleki ve Akademik İngilizce Derslerinin Zorunlu Olması

Türkiye’de hukuk eğitiminin globalleşemediğini ve günceli yakalayamadığını düşünen öğrenciler, mesleki ve akademik İngilizce derslerinin fakültelere zorunlu tutulması ile mezun olacak tüm hukukçuların daha nitelikli bir hale geleceğini düşünüyorlar. Farklı perspektiflere sahip olmanın ve farklı dillerde farklı materyallerden faydalanmanın; tekdüze bir ideolojiden kurtulmayı, ifade özgürlüğünü de geliştireceğini sağlayacağı konusunda hemfikirler. Bazı öğrencilerin fakültelerinden bu konuda yaşam boyu destek sağlayacak, mezun olduklarında dahi üniversiteleri aracılığıyla yabancı dil eğitimlerine devam edebilecekleri bir sistemin kurulabileceği yönünde öneriler de mevcut.

I. Hukuki Kaynaklara Tek Yerden Ulaşımın Sağlanması

Hukuk eğitimi için gereken materyallerin ve özellikle ders kitaplarının pahalı olması dolayısıyla öğrenciler, birçok kaynağa ulaşabilmeleri adına bu kaynakların merkezi bir sistem kapsamına alınarak ücretsiz sağlanması yönünde öneride bulunuyorlar. Özellikle eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi adına; hukuki tüm kaynakların, doktrinin ve mahkeme kararlarının tek bir kaynaktan ulaşılabilmesini sağlayan bir sistemin kurulması gerekiyor. Öğrenciler bu sayede hem fırsat eşitliğinin daha fazla sağlanabileceğini, hem de kendini geliştirmek isteyen öğrencilerin daha kolaylıkla nitelikli bir eğitime ulaşabileceğini düşünüyorlar.

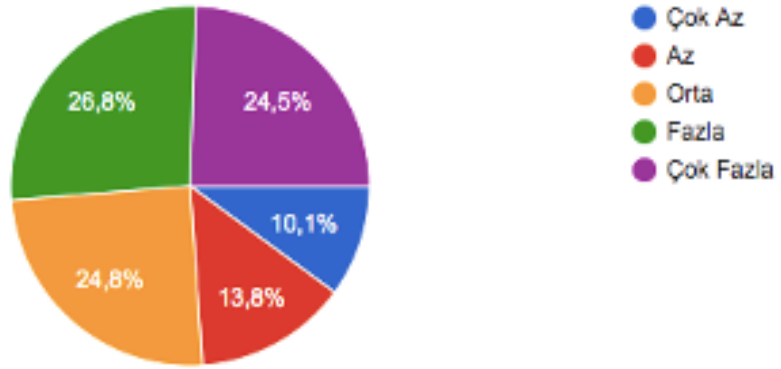
J. Hukuk Kitap Ücretlerinin Düşürülmesi ve Ekonomik Durumu Yeterli Olmaya Öğrencilere Yardım Sağlanması

Öğrenciler merkezi bütçenin şeffaflaştırılması ve fonların ne şekilde harcandığının kendileri tarafından bilinmesi taleplerinin yanında, özellikle hukuk kitaplarının pahalı olması nedeniyle bu kitapları satın almada zorlandıklarını, ailelerinden talep etseler de aynı şekilde bu kitapların aile bütçelerini sarstığını ifade ediyorlar.

Bu nedenle öncelikle hukuk kitap ücretlerinin düşürülmesi, ekonomik durumuna bakılmaksızın her hukuk öğrencisinin ulaşabileceği bir düzeye çekilmesi veya ekonomik durumları yetersiz olan hukuk öğrencileri başta olmak üzere eğitimleri için gereken kimi masraflara devlet eliyle yardımcı olunması gerektiğini ifade ediyorlar.

Ekonomik faktörler eğitim hayatınızı ne seviyede olumsuz etkiliyor?

665 yanıt

Anket çalışmasına göre öğrencilerin yarısına yakın kısmı, ekonomik faktörlerin eğitim hayatlarını fazla ve çok fazla olumsuz etkilediğini ifade ediyor.

Ekonomik sıkıntıları sebebi ile okulunu dondurmak zorunda kalan birçok arkadaşlarının olduğunu belirtilen öğrenciler bu duruma yönetimlerce el atılması gerektiği ve gerekli yardımların yapılmasının elzem olduğu inancındalar. Yine staj konusunda da bu stajın ücretli olması, ücretli olmayacaksa bile bu konuda gerekli önlemlerin alınması gerektiğini düşünüyorlar. Bu bağlamda öğrenciliklerinde KYK bursu alanların staj süreçlerinde de KYK bursu almaya devam etmesi, yurtdışı kalan öğrencilere staj döneminde de yurt sağlanması gibi çözümlerin öğrencilerin bu konudaki önde gelen taleplerinden olduğu görülüyor.

III. Sonuç

Türkiye'nin 7 bölgesinden farklı hukuk fakültelerinden öğrenci temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirdiğimiz yüz yüze toplantı ve 665 hukuk öğrencisi ile yapmış olduğumuz anket sonuçları neticesinde elde ettiğimiz verilerle hazırlanmış olduğumuz bu raporda hukuk fakültelerindeki başlıca eksiklik ve sorunlar tespit edilmiş, hukuk eğitimin niteliğinin yeterli olmayışının sebepler sorgulanmış ve ortaklaşan sorunlar üzerinden hukuk eğitiminin nasıl iyileştirilebileceği adına çözüm önerileri derlenmiştir. Halihazırda Türkiye'de 41 adet devlet 36 adet vakıf üniversitesinde olmak üzere hukuk fakültelerinde toplam 78.998 öğrenci bulunmaktadır. Geçtiğimiz yıl 16.037 hukuk mezunu verilmiş ve aynı sene 15.798 kontenjan alımı yapılmıştır. Fakülte sayısının resmi rakamlara göre 85 olarak görünmesi karşısında aktif olmayan ve öğrenci almamasına rağmen açık duran hukuk fakülteleri dahi bulunmaktadır. Açık olmasına rağmen işlevi olmayan hukuk fakülteleri ve taleple orantısız bir şekilde açılan kontenjan fazlalığı hukuk eğitimindeki nicelik ve niteliği etkileyen en önemli faktörlerdir. Bu kapsamda Türkiye'deki hukuk fakültelerindeki eğitimin niteliğinin iyileştirilmesi ve hukuk fakültelerinde okuyan öğrencilerin çağrı yakalayan, bilimsel odaklı ve farklı perspektiflerden süreçlere bakabilen, etik değerleri yüksek bireyler olarak yetişebilmesi adına teorikten pratik eğitime, öğretim üyelerinden fakültelerin fiziki koşullarına, fakülte ve kontenjan fazlalığından, fakültelerin olmayan sosyal etkinliklerine kadar birçok alanda iyileşme ve yenileşmeye gidilmesi şarttır. Bu amaçla yeni hukuk fakültelerinin açılmasının engellenmesi, hukuk fakültesi kontenjan sayılarının düşürülmesi, fakülte eğitimi teorik ve ezbere dayalı sistemden uzaklaştırarak teorik eğitimler kadar pratik eğitimlere , farazi dava ve yeni gelişen hukuk disiplinlerine yönelik bilimsel odaklı eğitim süreçlerine entegre bir müfredat oluşturulması, hukuk fakültelerinin kütüphane, yurt, güvenlik ve amfiler başta olmak üzere fiziki koşullarının sağlanması, öğrencilerin eğitim süreçlerine daha aktif katılabilmesi, amfilerde veya online eğitim süreçlerinde öğrenci, öğretim görevlisi ve fakültelerin tüm bileşenleri ile bağımsız tartışma ortamının sağlanması, fikirlerin özgürce konuşulması ve geleceğin hukukçuları ve ülkenin adalet mekanizmasının teminatı hukuk fakültesi öğrencilerin kesinlikle baskı altına alınmaması ve öğrencilerin hukuk fakültelerinin yönetim süreçlerine dahil edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.